

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹಂಡ್ರೆ ಮಾಸ್ತಿಗ್ರಾದ.—ವರಾನ್ಯ ಕಾಗೇರ್ಡು ತಿಮ್ಮಿಪ್ಪ ನವರು ದಿಸ್ತ್ರಿಕ್ಟ್‌ಪ್ರೈಸ್‌
ಫಿರ್ಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಕಥೆರಿಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದು, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿಲ್ಲ.
ಇದು ನಿನ್ನ ದಿವಸತಾನೇ ಥಿರ್ಣಿತ್ತು ಅಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಲ್ಲೋ ನಮ್ಮ ಅಭಿಸೀನಿಂದ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಮಧ್ಯ ಬಿಂಬಿ ಹೋಗಿರಬಹುದು.
ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಿರ್ಬೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹಂಡ್ರೆ ಮಾಸ್ತಿಗ್ರಾದ.—ನಮ್ಮ ಅಭಿಸೀನಿಲ್ಲ ಈ ರೀತೆ ಅಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ
ಬರಬಾರದು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈ ವಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಥೇರಿಯಲ್ಲೋ ತವ್ವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹಂಡ್ರೆ ಮಾಸ್ತಿಗ್ರಾದ.—ನಮ್ಮ ಅಭಿರಿನ್ನಲ್ಲ ನಾಕಂಪ್ಯಾ ಎಚ್‌ರಕೆ ತಂದುಕೊಂಡು
ಖನೇನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ ಏ ವಿವರಗಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನಾನರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ
ಆದುದರಿಂದ ಈ ನಮ್ಮ ಅಭಿಸೀನಿಲ್ಲ ಏನೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ವೋಚಲನೇ ಸಾರಿಯೇ ನಮ್ಮ ಮೇರೆ
ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿವರ ಅಮು ನಮ್ಮ ಮೇರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅಮು ತಮ್ಮ ಕಥೇರಿದೇ ತಪ್ಪು ಎಂದು
ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಮ್ಮ ಕಥೇರಿಯಂದ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಅದು ಮಧ್ಯ ಬಿಂಬಿ ಹೋಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪುರಕಾಶನಾರಾಯಣ.—14 ನೇ ನಂಬಿರ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿದ್ದ್ಯಾಯ್ ನವರ
ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಲು ನನಗೆ ಅನುಮತಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದ್ಯಾಯ್ ನವರ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಜಯಪುರಕಾಶನಾರಾಯಣ ಅವರು
ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅನುಮತಿ ಇದೆ.

MADAM SPEAKER.—I put Question number 115.

Propagandists for Eradication of Untouchability

115. Sri K. SIDDAIAH (Santhemarabally).—Will the Minister for
Rural Development and Social Welfare be pleased to state :—

(a) the Districts in which propagandists for eradication of
untouchability are appointed since 1973 ;

(b) the number of the following items in those districts which
were thrown open for the use of the numbers of SCS ;

(i) wells, (ii) tanks, (iii) hotels, (iv) temples, (v) barber shops
or saloons, (vi) admission to schools (wherever they are conducted in
temples or chawals etc.);

(c) whether reports have been received from them with regard to
(i) boycotts, (ii) obstructions to carry processions in public streets or
perform pujas in the village temples ;

(d) if so, the relief provided by the Government to the aggrieved ?

Sri N. RACHAIAH (Minister for Rural Development and Social Welfare).—

(a)	1. Bidar	7. Shimoga
	2. Kolar	8. Hassan
	3. Mandya	9. Tumkur
	4. Mysore	10. Bangalore
	5. South Kanara	11. Bijapur
	5. Belgaum	12. Dharwar.

(b) All these are thrown open for the use of the members of the scheduled castes in these districts.

(c) No.

(d) Does not arise in view of the reply to clause (c) above.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪುರಕಾಶನಾರಾಯಣ್.—ಅನ್ವಯತ್ವತಾನಿವಾರಣೆಗೋಸ್ತು ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಯೋಜನೆಗಳು ಇದ್ದವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಕರ್ತು ನೇಮಿಸುವುದೂ ಇತ್ತು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹವರ ಅರ್ಥಕರ್ತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈತಿಚೆಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಗುತ್ತಿರುವ ದರೋಡೆ, ಕೊಲೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಹಾಗೂ ಇವರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಇಂತಹ ಪ್ರಕಾರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತಾಗಿರುವಾಗ ಈ ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ನೀತಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿರುವುದು ನಿರ್ಯಾಯಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಜಯ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಅನ್ವಯತ್ವತಾ ನಿವಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇರುವ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಖಳಿಂದ ಹಂಜನರ ಹಾಗೂ ಗಿರಿಜನರ ರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕೋಣ್ಣಾಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರಕಣಿ ಕೊಡಲು ಎಲ್ಲ ಜೀಲಿಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಕೆಲರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಇವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದ ದಾಳಿಯಾದೆಂದೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದೆ ಸಾಕಾರದಷ್ಟು ರಕ್ಷಣೆ ಈ ಜೀರ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಅಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪುರಕಾಶನಾರಾಯಣ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಜೀಲಿಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಕೆಲರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದರಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಇಂತಹ ದುರ್ಭಿಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಲು ಇವರು ನವಜೀವ್ಯಾರ ಸರಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದು ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರಚಾರಕರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹುವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಜಯ್.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯಾಡ್ಲು ಖಾನಗಿಯಾವರನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನಾಗಿ ವಾಡಿದರೆ ಇವರಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಮಾಲಿಕ ವಾಹನದ ಸ್ವಲ್ಪಭ್ರಾಹ್ಮ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿ ತರಸುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇತಕ ಪ್ರಚಾರಕರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಈಗ ಅಷ್ಟ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರಕಾರವ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಒಂದು ತೀವ್ಯಾಫನ ಮಾಡಿ ಇಂತಹ ದುರ್ಭಿಲವರ್ಗದವರಿಗೆ ದರೋಡೆ ಇತ್ತಾಯಾದಿ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾದಾಗ ಕೋಣ್ಣಾಗೆ ಹೇಳಿಗೆ ಇವರ ಹೇಳಿದಿರುತ್ತಾಗಿ ಕೇನುಗಳಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸರಕಾರದವರೇ ವರ್ಕೆಲ ರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಇವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ತಕ್ಕಂತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಿದರಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅವರಾಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚೆತ್ತದಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದರ ಮಾಲಿಕ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತೀವ್ಯಾಫನದರೆ ಸರಕಾರದವರು ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಇವರ ಸಲಹಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಬಿದಲು ಬರೀ ಪ್ರಚಾರಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ವುದರಲ್ಲಿ ನನಗಂತೂ ನುತರಂ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ.

Sri J. P. SARWESH.—May I know whether all these propagandists who were appointed are removed from service?

Sri N. RACHAIAH.—The question of removal does not arise. They were appointed for a specific period and after that date we did not continue them.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಡಿ. ರಾಮನಾಥಪ್ಪ.—ಪ್ರತೀ (ಸಿ) ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ‘ಇಲ್ಲ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಬರಬರಿತ್ತು ಇಂತಹ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ಫೋಲೊಕ್ಸ್‌ಟ್ರೆಗ್ಜು ಹೆಚ್‌ಗ್ಯಾಗ್‌ತಿಂಪೆ, ಹಾಗೂ ನಾಮಾಜಿಕ ಬಹಿಪಾಠ್ರ ರಗ್‌ಜ್‌ಎ ಅಗ್ತಿಮೆ. ಇಂತಹ ದೊರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೇಳಿರಿದ 12 ಜೀಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಜೀಲ್‌ಗಳನ್ನು ಎಪ್ಪೇಮ್ಮೆ ದೊರುಗಳು ಬಂದಿಸೇ ಎನ್ನುವ ಮಾಹಿತಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿದೆಯೇ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಇದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತೀಕ್ಷಾತಿಕ್ಷೇತ್ರದಾಗ ಬದಿಗಿನುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನನಗೆ ಸುಮಾರು 300-400 ವಾನವಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಹಾಜಣರ ಹಾಗೂ ಗಿರಿಜಣರ ಮೇಲೆ ನಡೆದಿರಾದ ಅತಾಳಕಾರಗಳೇ ಹೆಚ್‌ಗ್ಯಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ನಾನಾಕಾರಣಗಳೂ ಇವೆ. ದೊರ್ಜೆನ್‌ನ್ಯಾಗ್‌ಎ ಬಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು 300ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾನವಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ವಿವರಣೆಗಳು ಬೇಕಾದರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿರೆ ಆಗ ಇದನ್ನು ಬದಿಗಿನಿಂದೂ ತೆಗೆದುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಅರ್. ಬಿಡರೀನಾರಾಯಣ್.—ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ವರ್ಧಿತ ಯಾತ್ರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಸುಮುನೆ ದಂಡವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾತ್ರಿಯಾಗುವಂತಹ ಕೆಲವಾರ್ಥನ್ನು ಮಾಡುವ ದಂಡಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಡು ಅಪೋಸೆಬೆಕ್ಕಿದ್ದು ಇದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯ ಸದರ್ಕ್ಯಾರುಗಳು ನೂರಿನುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಸರಕಾರ ಗಮನಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಪ್ರಶ್ನೆತ್ತರ ಕಾಲ ಮುಗಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

Question for Answers on the Day but not taken up

Smuggling of Jowar Seeds in Bidar District

14. **SRI BAPU GOWDA (Shahapur).**—

Will the Minister for Food and Civil Supplies be pleased to state:—

(a) the number of lorries seized in Bidar District for smuggling Jowar Seeds and Chemical fertilisers to Maharashtra and Andhra from 1st January, 1974;

(b) whether any action has been taken against these smugglers under D.I.R.;

(c) whether it is a fact that these smugglers belong to certain political party;

(d) if so, the party to which they belong and the action taken against those persons?

Smt. E. E. VAJ (Minister for Food and Civil Supplies)

(a) One lorry carrying 83 bags of Jowar Seeds to Maharashtra and two Jeeps and six lorries carrying chemical fertilisers to Maharashtra and Andhra Pradesh were seized.